

GIZARTE-ELKARRIZKETARAKO MAHAIA

NEGOZIAZIO KOLEKTIBOARI BURUZKO AKORDIOA

Gizarte Elkarrizketarako Mahaiak, Eusko Jaurlaritzako ordezkariak eta Confebask, CCOO (Euskadi) eta UGT (Euskadi) erakunde patronal eta sindikalek, 2016ko uztailaren 22an eginiko saioan, ondoko akordioa onartu du:

GIZARTE-ERAGILEEN ETA EUSKO JAURLARITZAREN ARTEKO AKORDIOA NEGOZIAZIO KOLEKTIBOARI BURUZ

Euskadik erronka handiei egin behar die aurre: erronka horiek ekonomia eta gizartea eraldatzea eskatzen dute, epe luzerako begirada argia erabilita eta tartean dauden eragile guztien konpromisoarekin. Jarduera ekonomikoari dagokionez, Eusko Jaurlaritzak, Confebask, CCOO eta UGTk 2015eko urtarrilaren 31ko Gizarte Elkarrizketarako Mahaiaren esparruan sinatutako adierazpenean hau azaldu zen ekoizpenaren ehunduraren inguruan: *“sakona izan behar du ezagutzari eta kualifikazioari dagokienez, industria-ekonomia aurreratua izan behar du bermaleku, eta pertsonak oinarri dituen lehiakortasun handia izan behar du”*.

Enpresa lehiakorrak behar ditugu, mende berriko erronkei arrakastaz aurre egiteko; izan ere, enpresak, enpresariak eta langileak dira aberastasunaren sorreraren eta kalitatezko enpleguaren motor nagusia. Enpresek, euren alderdi sozialean, elkarrizketaren eta akordioaren kulturari eustearen aldeko dinamikak sortu behar dituzte, lan-harremanen oinarritzko elementu gisa. Halaber, enpresa-proiektuak epe luzera duen lehiakortasunari eta iraunkortasunari egiten dieten ekarpenaren jakitun izan behar dute enpresek, hori delako berme onena kalitatezko enplegu egonkorra bultzatzeko. Hain zuzen ere, enplegu horren bidez emango zaie bide langileei eragindako emaitzen bidezko banaketan parte hartzeko.

Alabaina, erronka horiei negoziazio kolektibotik ekin zaie, eta negoziazio hori eguneratzeko prozesuan zailtasun handiak daude, nahiz eta azkenaldian sektore garrantzitsu batzuetako hitzarmenak berriro izanak (batzuk ahuldu egin ziren,

aurreraeragina amaitu izanaren ondorioz) ahalbidetu egiten duen egiaztatzea oraindik orain posible eta beharrezko dela gure erantzukizunari dei egitea, zailtasunak gainditzeko akordioak sinatze aldera.

Uste dugu negoziazio kolektibo modernoa, eguneratua eta arian-arian globalizatutako inguru berri, konplexu eta bereziki teknologikora etengabe egokitzen dena mekanismo erabilgarria dela, oraindik, lan-harremanak normalizatzeko eta modernizatzeko.

Horretaz ziur egonda, negoziazio kolektiboak bere osotasunean euskal enpresa eta langileentzat duen leku garrantzitsuen aldeko apustua mantentzen dugu Gizarte Elkarrizketarako Mahaiko kideek, bereziki lurraldeko esparru sektorialean.

Horretarako, uste dugu negoziazio kolektiboa oro har (eta, bereziki, berezko dituen hitzarmen sektorialak) beharrezko egituraz, edukiz eta tresnez hornitzea sindikatu- eta enpresa-erakundeen ardura dela, lan-harremanen gobernua leku garrantzitsua izaten jarrai dezan.

Testuinguru horretan, uste dugu lan-harremanen esparru negoziatu batean, orain arte egin izan den bezala, aukera lehenetsia eraginkortasun normatiboko eta aplikazio orokorreko hitzarmena dela; hots, bere esparruko enpresa eta langile guztiak ukitzeko birtualitate juridikoa duena. Horren erakusgarri da CONFEBASK osatzen duten tokiko enpresek eta CCOO eta UGT sindikatuak sinatzen dituzten hitzarmenek gure mende dauden gehiengoak lortu dituztela, gainbehera saihestuta.

Gehiengo horiek eraginkortasun orokorreko akordioak lortzeko nahiko ez ziren lekuetan ere eraginkortasun mugatuko zenbait hitzarmen lortu dira, arrazoizkoak baino gehiago direnak. Hori erakusten du hitzarmenaren mende egon daitezkeen guztiek masiboki bat egin izan izanak.

Nolanahi ere den, Gizarte Elkarrizketarako Mahaian parte hartzen duten gizarte-eragileok, betiere negoziazio-mahaietako kideen borondatearen autonomia errespetatuz, uste dugu eraginkortasun normatiboko eta orokorreko sektoreko akordioak ezinezko diren egoeretan interesgarri dela eraginkortasun mugatuko hitzarmenak sinatzea, enpresa eta langileen interes eta nahiak egoki bateratzeko adostasunak lortzen direnean.

Azaldutako aurrekariekin bat etorritik, Gizarte Elkarrizketarako Mahaian parte hartzen dutenek honako hau

HITZEMATEN DUTE

1. *Eraginkortasun mugatuko hitzarmenak zabaltzea*

Sektorekako araupetze kolektiboa bultzatzeko eta berritzeko, akordio orokorrik lortzeko aukerarik izan ez arren eraginkortasun mugatuko akordioak lor daitezkeen lekuetan, Gizarte Elkarrizketarako Mahaia osatzen duten enpresa- eta sindikatu-erakundeen ordezkariak hitzematen dute eraginkortasun mugatuko hitzarmen horiek ahal bezainbeste zabalduko eta aplikatuko dituztela ukitutako enpresa eta langileen artean, hitzarmenei ahalik eta eraginkortasun handiena eta aplikazio zabalena emateko.

Helburu hori lortzeko, Eusko Jaurlaritzak bat egiten du adierazitako konpromisoarekin. Horretarako, laguntza aktiboa emango du zabaltze- eta ezagutarazte-lanetan; zehazki, sindikatu eta enpresen ordezkariak sinatutako akordioak gordailuan sartu eta argitaratuko ditu, hitzarmen horiek ez direnean iristen Langileen Estatutuari buruzko Legearen 89.3 artikulua eraginkortasun orokorra aitortzeko ezarritako adierazgarritasun mailetara.

2. *Negoiaziorako euskal esparrua babestea*

Gure sektorekako negoziazio kolektiboa babesteko, lehenetsi egin behar da Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldeetan negoziatutakoa. Gainera, ahal bezainbesteko lehentasuna eman behar zaio, Egiturazko Sektoreen arteko Akordio baten bidez. Zehazki, goragoko esparru batean negoziatutakoaren aurrean, lehentasuna eman behar zaie sektorekako negoziazio mahaiek askatasunez adostutako edukiei.

Hori dela eta, Gizarte Elkarrizketarako Mahaia osatzen duten enpresa- eta sindikatu-erakundeok Egiturazko Profesionalen arteko Akordio baten alde egiten dugu, Euskal Autonomia Erkidegoan sinatzen diren eraginkortasun orokorreko lurraldekako hitzarmen kolektiboen aplikazioa errealia eta efektiboa izan dadin.

3. Akordioak etengabe bilatzea

Gure negoziazio-esparrua zaintzearekin batera esparru hori sakon berritzeko eta eraldatzeko ikuspegi bikoitzarekin, Gizarte Elkarrizketarako Mahaian parte hartzen duten gizarte-eragileok uste dugu gure ardura dela negoziazioei eustea eta irtenbideak bilatzen eta sustatzen jarraitzea, enplegu egonkorra eta kalitatezkoa bultzatzeko, eta enpresek lehiatzeko duten ahalmena sendotzeko.

Vitoria-Gasteizen, 2016ko uztailaren 22an